

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. vasario 18 d.
(OR. en)

6339/19

COHOM 22
CONUN 15
COASI 28
MAMA 32
COEST 34
COAFR 28
DEVGEN 27
CFSP/PESC 121

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2019 m. vasario 18 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	6228/19 COHOM 18 COPS 35 CONUN 12 COASI 27 MAMA 31 COEST 31 COAFR 27 DEVGEN 24 CFSP/PESC 114
Dalykas:	Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2019 m.

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2019 m., kurias Taryba priėmė 2019 m. vasario 18 d. įvykusiame 3673-iame posėdyje.

Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2019 m.

1. Europos Sąjunga yra grindžiama pagarbos žmogaus teisėms, žmogaus orumui, laisvės, lygybės ir solidarumo vertybėmis. Ji yra įsipareigojusi propaguoti ir apsaugoti žmogaus teises, demokratiją ir teisinę valstybę (šie aspektai taip pat atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant taiką ir tvarų saugumą) kaip savo išorės veiksmų kertinius akmenis. ES yra tvirta JT žmogaus teisių sistemos, kuri grindžiama tomis pačiomis vertybėmis, rėmėja ir ši jos pozicija yra vieninga, ji toliau aktyviai laikysis šios sistemos, ją gins ir propaguos visus 2019 metus kaip vieną iš savo išorės veiksmų prioritetų.
2. Europos Sąjunga toliau smerks žmogaus teisių pažeidimus, kad ir kur jie būtų įvykdyti, ir ragins valstybinius ir nevalstybinius subjektus užkirsti jiems kelią ir juos nedelsiant nutraukti, taip pat siekti teisingumo ir atskaitomybės. Ji visapusiškai remia JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro darbą bei įgaliojimus, ragina visas valstybes gerbti vyriausiojo komisaro ir jo biuro nepriklausomumą ir besąlygiškai su jais bendradarbiauti jiems vykdant savo įgaliojimus.
3. Siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus žmogaus teisių srityje ir propaguoti žmogaus teises pasauliniu lygmeniu, Europos Sąjunga naudosis visomis turimomis priemonėmis ir forumais, be kita ko, veikdama Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos, Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos, Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos kontekste ir kituose atitinkamuose forumuose pagal ES sutartį ir Jungtinių Tautų Chartiją, taip pat skelbdama viešus pareiškimus, rengdama diplomatinius demaršus, vykdydama viešosios diplomatijos veiksmus, veddama dialogus žmogaus teisių klausimais ir politinius dialogus, dalyvaudama visuotinio periodinio vertinimo procedūroje, bendradarbiaudama su JT įgaliotaisiais ekspertais ir atitinkamai nustatydamą sankcijas. Ji stengsis kurti koalicijas tiek teminiais klausimais, tiek atsižvelgdama į padėtis atskirose šalyse. Ji toliau aktyviai bendradarbiaus su pilietine visuomene. ES įsipareigoja savo išorės veiksmuose propaguoti principą „atsakomybė užtikrinti apsaugą“, be kita ko, vykdydama misijas ir operacijas vietoje.

4. ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą daugiašališkumo ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos atžvilgiu. Ji palankiai vertina neseniai priimtus Žmogaus teisių tarybos sprendimus didinti savo veiklos veiksmingumą ir pakartoja savo įsipareigojimą toliau dirbti su visais suinteresuotaisiais subjektais siekiant sustiprinti Žmogaus teisių tarybą, kartu išsaugant pastarosios pasiekimus ir pripažįstant jos unikalų vaidmenį ir pridėtinę vertę, be kita ko, platesnės JT reformos kontekste. Ji primena, kad visos JT narės, įskaitant Žmogaus teisių tarybos nares, turėtų laikytis aukščiausių žmogaus teisių standartų. Šiais metais minint Europos Tarybos įsteigimo sukaktį, ES dar kartą patvirtina savo paramą šiai organizacijai ir Europos žmogaus teisių konvencijai.
5. Europos Sąjunga sieks dialogo žmogaus teisių klausimais su visomis valstybėmis, be kita ko, pasitelkiant ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais, dirbantį glaudžiai bendradarbiaujant su ES regioniniais specialiaisiais įgaliotiniais. ES toliau ragins visas valstybes suteikti Jungtinių Tautų ir kitiems įgaliotiesiems žmogaus teisių mechanizmams visapusišką, besąlygišką ir nekliudomą prieigą į savo teritorijas, regionus ir konflikto zonas. Ji tikisi, kad visos valstybės gerbs ir apsaugos su JT sistema bendradarbiaujančius asmenis, smerkia visas tų asmenų bauginimo, priekabiavimo prie tų asmenų ir represalijų jų atžvilgiu formas ir pakartoja remianti JT Generalinio Sekretoriaus padėjėjo žmogaus teisių klausimais darbą šioje srityje. ES pripažins ir remis nacionalines ir vietos iniciatyvas, kuriomis didinama pagarba žmogaus teisėms, visų pirma vykdydama su savo iniciatyva „Geri žmogaus teisių užtikrinimo pavyzdžiai“ susijusią tolesnę veiklą, be kita ko, Žmogaus teisių tarybos kontekste. Ji palankiai vertina Argentinos, Burkina Faso, Čilės, Gambijos, Gruzijos, Indonezijos, Korėjos Respublikos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Peru, Tuniso, Urugvajaus ir Žaliojo Kyšulio dalyvavimą šioje iniciatyvoje ir dalijimąsi teigiamais žmogaus teisių užtikrinimo pavyzdžiais.
6. Europos Sąjunga pasinaudos kiekviena proga paraginti valstybes, kurios dar nėra prisijungusios prie pagrindinių žmogaus teisių sutarčių ar dar nėra jų ratifikavusios, dabar tai padaryti. Vadovaudamasi 2018 m. Tarybos išvadomis dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo 20-ųjų Romos statuto priėmimo metinių proga, ji pasinaudos kiekviena proga paraginti visas valstybes, kurios dar nėra prisijungusios prie Romos statuto ir dar nėra jo ratifikavusios, prie jo prisijungti ar jį ratifikuoti, visapusiškai įgyvendinti jo nuostatas nacionaliniu lygmeniu, remti Tarptautinį baudžiamąjį teismą ir visapusiškai su juo bendradarbiauti.

7. Europos Sąjunga dar kartą patvirtina, kad visas žmogaus teises, ar tai būtų pilietinės ir politinės teisės, ar ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės, būtina įgyvendinti pasaulio mastu ir kad nėra jokios žmogaus teisių hierarchijos. Ji primena, kad esminė vieta įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir siekiant jos darnaus vystymosi tikslų tenka žmogaus teisėms, ir ragina JT atidžiai stebėti jų įgyvendinimą. ES yra įsipareigojusi bendradarbiauti su visomis valstybėmis siekiant propaguoti pagarbą ekonominėms, socialinėms ir kultūrinėms teisėms, įskaitant teisę į mokslą, teisę į maistą ir teises į saugų geriamąjį vandenį ir sanitarijos paslaugas kaip teises į tinkamą gyvenimo lygį sudedamąsias dalis, propaguoti šių teisių apsaugą ir laipsnišką įgyvendinimą, kartu dar kartą patvirtindama savo paramą teisei į vystymąsi, remiantis visų žmogaus teisių nedalomumu, tarpusavio priklausomybe, visuotinumu ir naliečiamumu. Šiais metais, kuriais minimos Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims 40-osios metinės, ES toliau stengsis užtikrinti, kad vyrai ir moterys turėtų lygias galimybes naudotis šiomis teisėmis. ES dar kartą patvirtina savo tvirtą įsipareigojimą užtikrinti kiekvieno asmens teisę į aukščiausią pasiekiamą fizinės ir psichikos sveikatos lygį, be kita ko, imdamasi savo išorės veiksmų, kuriais ji stengiasi reaguoti į pasaulines grėsmes sveikatai, remti atsparias sveikatos sistemas ir pagerinti galimybes gauti įperkamų būtiniausių vaistų.
8. Europos Sąjunga pakartoja griežtai ir vienareikšmiškai nepritarianti mirties bausmei, kad ir koks būtų metas ir aplinkybės. Todėl ji palankiai vertina pažangą, daromą siekiant šios bausmės panaikinimo visame pasaulyje. Ji su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į tai, kad JT Generalinėje Asamblėjoje gerokai padidėjo pritarimas rezoliucijai dėl mirties bausmės vykdymo moratoriumo. ES toliau ragins mirties bausmę vis dar taikančias paskutines šalis nustatyti šios bausmės vykdymo moratoriumą kaip pirmą žingsnį siekiant jos visiško panaikinimo įstatymu ir ragins moratoriumą jau paskelbusias valstybes imtis visų veiksmų siekiant jos visiško panaikinimo. Ji ragina mirties bausmę panaikinusias valstybes šį pasiekimą įtvirtinti savo konstitucijoje ir ratifikuoti Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto (TPPTP) antrąjį fakultatyvinį protokolą. ES toliau laikysis mirties bausmės taikymui prieštaraujančios pozicijos, visų pirma prieštaros mirties bausmės taikymui už nusikalstamas veikas, įvykdytas jaunesnių nei 18 metų amžiaus asmenų, mirties bausmės taikymui nėsčiosioms ar psichikos ligą arba protinę negalią turintiems asmenims arba jos taikymui pažeidžiant kitus būtiniausius standartus, taip pat prieštaros masinių egzekucijų vykdymui ir mirties bausmėms, skirtoms remiantis prievarta išgautais prisipažinimais.

- 10.

11. ES ir toliau aktyviai prisidės prie tarptautinių pastangų prioriteto tvarka užtikrinti lyčių lygybę, visapusišką visų moterų ir mergaičių naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis ir jų įgalėjimą. Ji toliau užtikrins lyčių aspektu grindžiamo požiūrio integravimą į visą Žmogaus teisių tarybos, Generalinės Asamblėjos ir kitų žmogaus teisių forumų darbą. Primindama Europos konsensumą dėl vystymosi, Taryba šiame kontekste tebėra įsipareigojusi propaguoti visas žmogaus teises, siekti jų apsaugos ir įgyvendinimo, taip pat siekti visapusiško ir veiksmingo Pekino veiksmų platformos ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programos bei jų peržiūros konferencijų rezultatų įgyvendinimo, taip pat tebėra įsipareigojusi siekti, kad būtų užtikrinta lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės. ES veiksmais pirmiausia bus stengiamasi užkirsti kelią visų formų smurtui dėl lyties, įskaitant žalingą praktiką ir moterų bei mergaičių diskriminavimą, kovoti su tuo ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už tai, taip pat užtikrinti moterų ir mergaičių fizinę ir psichinę neliečiamybę, be kita ko, konfliktų metu ir jiems pasibaigus. Vadovaudamasi 2018 m. Tarybos išvadomis dėl Lyčių lygybės veiksmų plano įgyvendinimo ir naujuoju ES strateginiu požiūriu dėl moterų, taikos ir saugumo, ES toliau dės pastangas, kad būtų veiksmingai įgyvendinama JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1325 ir vėlesnės rezoliucijos dėl moterų, taikos ir saugumo.

12. ES dės visas pastangas užtikrinti pagarbą visų vaikų, ypač pažeidžiamoje padėtyje esančių vaikų, žmogaus teisėms ir propaguoti šių teisių apsaugą bei įgyvendinimą. Ji glaudžiai bendradarbiaus su JT, ypač su generalinio sekretoriaus specialiaisiais atstovais vaikų ir ginkluotųjų konfliktų klausimais bei smurto prieš vaikus klausimais, taip pat su atitinkamais JT įgaliotaisiais ekspertais, siekiant užkirsti kelią į konfliktines situacijas patekusių vaikų žudymui, žalojimui ir grobimui, taip pat seksualiniam smurtui ir panaikinti šiuos reiškinius, nutraukti išpuolius prieš mokyklas ir ligonines, užtikrinti, kad į tokias situacijas patekusiems vaikams būtų teikiama humanitarinė pagalba, ir sustabdyti konflikto šalių bei teroristinių grupių vykdomą vaikų verbavimą ir naudojimą. Ji tebėra labai susirūpinusi dėl vaikų verbavimo ir naudojimo (šis faktas patvirtinamas 2018 m. JT generalinio sekretoriaus pranešime dėl vaikų ir ginkluotųjų konfliktų) Centrinės Afrikos Respublikoje, Somalyje, Pietų Sudane, Sirijoje ir Jemene ir dėl didelio nužudytų ar sužalotų vaikų skaičiaus, be kita ko, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Irake, Mianmare, Sirijoje ir Jemene, taip pat didelio patvirtintų išžaginimo ir kitų formų seksualinio smurto atvejų skaičiaus, be kita ko, Centrinės Afrikos Respublikoje, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Libijoje, Mianmare ir Pietų Sudane.
13. ES toliau propaguos ir apsaugos vaiko teises, be kita ko, veikdama JT forumuose. 2019 m. sueinančios Vaiko teisių konvencijos 30-osios metinės yra tiek svarbus įvykis, tiek galimybė atnaujinti mūsų įsipareigojimą užtikrinti visapusišką šios konvencijos ir jos protokolų įgyvendinimą visame pasaulyje, taip pat įvertinti nuo priėmimo padarytą pažangą. ES toliau remis iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti visuotines galimybes naudotis kokybišku ir įtraukiu švietimu visiems, ypač daug dėmesio skiriant pažeidžiamoje padėtyje esantiems vaikams, panaikinti visų formų smurtą prieš vaikus, įskaitant patyčias ir patyčias kibernetinėje erdvėje, ir tokią žalingą praktiką, kaip vaikų, ankstyva bei priverstinė santuoka ir moterų lyties organų žalojimas, taip pat propaguoti ir apsaugoti tėvų globos neturinčių vaikų teises.

14. ES toliau prieštarau visų formų rasizmui, rasinei diskriminacijai, ksenofobijai ir su tuo susijusiai netolerancijai visame pasaulyje. Ji toliau propaguos ir apsaugos religijos ar tikėjimo laisvę – laisvai ja naudojantis prisidedama prie demokratijos, vystymosi, taikos ir stabilumo, taip pat toliau smerks religinėms mažumoms priklausančių asmenų persekiojimą bei diskriminavimą visame pasaulyje ir piktnaudžiavimą šventvagystės įstatymais. ES toliau prieštarau visų formų smurto ar neapykantos kurstymui ir neapykantą kurstančioms kalboms internete ir realiame gyvenime.
15. ES toliau ragins visas valstybes gerbti, apsaugoti ir įgyvendinti mažumoms, įskaitant tautines, etnines ir religines mažumas, priklausančių asmenų žmogaus teises. Ji ragina valstybes užtikrinti pagarbą teisėms, kuriomis jau naudojasi tautinėms mažumoms priklausančys asmenys, kaip įtvirtinta JT ir Europos Tarybos konvencijose. ES susirūpinimą kelia nuolatiniai pažeidimų ir piktnaudžiavimo atvejai, stebimi Kamerūne, Mianmare, Pakistane, Rusijos Federacijoje ir Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotoje Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste, taip pat šiuo metu Vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos teritorijose. Ji taip pat susirūpinusi stebi padėtį Sindziango uigūrų autonominiame regione – jame esama politinių perauklėjimo stovyklų ir yra plačiai naudojamas stebėjimas bei taikomi apribojimai, visų pirma uigūrų atžvilgiu. Ji toliau ragins Kiniją gerbti saviraiškos laisvę, kultūros įvairovę ir religijos ar tikėjimo laisvę, ypač Sindziango uigūrų autonominiame regione ir Tibeto autonominiame regione.
16. Remdama 16-ąją darnaus vystymosi tikslą (DVT), ES toliau ragins visas valstybes užtikrinti tinkamą demokratių institucijų veikimą, teisinės valstybės ir gero valdymo principų laikymąsi ir garantuoti nuomonės ir saviraiškos laisvę internete ir realiame gyvenime, taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę ir teisminių institucijų nepriklausomumą. Šiuo požiūriu ji susirūpinusi stebi padėtį Baltarusijoje, Bangladeše, Kambodžoje, Eritrėjoje, Gvatemaloje, Nikaragvoje, Rusijos Federacijoje, Sudane, Turkijoje ir Venesueloje. ES ragina visas valstybes užtikrinti, kad į teroristinius nusikaltimus būtų reaguojama visapusiškai laikantis tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę. Ji pabrėžia, kad svarbu apsaugoti ir propaguoti teroristinių nusikaltimų aukų teises. Ypač daug dėmesio ji skirs žmogaus teisių propagavimui ir apsaugai, kiek tai susiję su dirbtiniu intelektu.

17. ES toliau ragins visas valstybes puoselėti tarptautinę humanitarinę teisę ir žmogaus teisių teisę ir užtikrinti, kad būtų suteiktos visos galimybės laiku ir netrukdomai šalies mastu teikti humanitarinę pagalbą gyventojams, kuriems jos reikia. Ji toliau šiuo požiūriu atidžiai stebės padėtį Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotoje Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste, taip pat šiuo metu Vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos teritorijose, Mianmare, Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, kurioje Izraelis turi įsipareigojimų pagal tarptautinę humanitarinę teisę, Sirijoje ir Jemene. Be to, ES toliau ragins užtikrinti nekliudomą prieigą žmogaus teisių stebėsenos mechanizmams atskilusiuose Abchazijos ir Pietų Osetijos regionuose. ES toliau tvirtai laikysis įsipareigojimo puoselėti žmogaus teisių teisę pabėgėlių, šalies viduje perkeltų asmenų ir migrantų atžvilgiu. ES dar kartą patvirtina, kad visų formų prekyba žmonėmis yra šiurkštus žmogaus teisių pažeidimas ir viena iš organizuoto nusikalstamumo formų. Ji toliau ragins visas valstybes užkirsti kelią prekybai žmonėmis, apsaugoti aukas ir užtikrinti veiksmingą nusikaltėlių patraukimą baudžiamojon atsakomybėn.
18. ES toliau rems visų tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimų, visų pirma sistemingų, plačiai paplitusių ir šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų – kai kurie iš jų gali būti prilyginami genocidui, nusikaltimams žmoniškumui ar karo nusikaltimams – dokumentavimą ir pastangas rinkti įrodymus, kad tokie mechanizmai kaip JT įgaliotos tyrimų komisijos ir tarptautiniai mechanizmai galėtų ateityje imtis teisinių veiksmų; tai ji neseniai padarė Burundžio, KLR, Mianmaro, Sirijos ir Jemeno atvejais, kad būtų parengtas pagrindas patraukti atsakomybėn tuos, kurie įvykdė sunkius nusikaltimus, be kita ko, pasitelkiant Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT) ir nacionalinių jurisdikciją turinčių subjektų veiksmus.

19. ES toliau ragins visas valstybes propaguoti ir apsaugoti nuomonės ir saviraiškos laisvę ir užtikrinti žurnalistų bei tinklaraštininkų saugumą. Ji toliau visomis turimomis priemonėmis remis pilietinę visuomenę ir žmogaus teisių gynėjus, kad ir kur jiems kiltų pavojus, ir kovos su pilietinės visuomenės erdvės mažėjimu. Šiuo požiūriu ES labai susirūpinusi stebi padėtį Azerbaidžane, Bahreine, Baltarusijoje, Burundyje, Kambodžoje, Kinijoje, Rusijos Federacijos neteisėtai aneksuotoje Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste, taip pat šiuo metu Vyriausybės nekontroliuojamose Rytų Ukrainos teritorijose, Egipte, Irane, Mianmare, Nikaragvoje, Saudo Arabijoje, Rusijos Federacijoje, Tanzanijoje, Turkijoje, Venesueloje, Vietname ir Zimbabvėje. ES yra itin susirūpinusi ir todėl toliau tvirtai smerks grėsmes ir išpuolius, šmeižto kampanijas, piktavališką baudžiamąjį persekiojimą, draudimus keliauti, savavališkus suėmimus, priverstinio dingimo atvejus, žmogaus teisių gynėjų, žurnalistų, tinklaraštininkų, žiniasklaidos darbuotojų ir žmogaus teisių srities teisininkų sulaikymą ir represalias jų atžvilgiu, taip pat toliau sieks atskaitomybės. Ji ypač daug dėmesio skirs konkrečiai rizikai, su kuria susiduria moterys ir čiabuvių žmogaus teisių gynėjai, taip pat kiti žmogaus teisių gynėjai, esantys pažeidžiamoje padėtyje, įskaitant LGBTI asmenų žmogaus teisių gynėjus. ES toliau prieštaraus neproporcingiems teisiniams ir administraciniais apribojimams, taikomiems pilietinės visuomenės organizacijoms, įskaitant labai griežtą registravimo tvarką ir finansavimo gavimo apribojimus.
20. ES toliau kels JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų įgyvendinimo klausimą tiek vykdydama išorės veiksmus, tiek vidaus politiką, be kita ko, pasitelkdama iniciatyvas dėl išsamių patikrinimų žmogaus teisių atžvilgiu, galimybę asmenims, nukentėjusiems nuo įmonių padarytų pažeidimų, pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis ir paramos aplinkos gynėjams bei čiabuvių žmogaus teisių gynėjams. JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai ir atsakingas verslas yra viena iš darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo priemonių. Naudodamasi savo dialogais su trečiosiomis šalimis ir kitomis priemonėmis, ES skatins priimti ir įgyvendinti JT pagrindinius principus pasitelkiant nacionalinius verslo ir žmogaus teisių veiksmų planus ir reikiamu mastu teiks paramą. Ji taip pat apsvarstys galimybes suintensyvinti JT pagrindinių principų, įskaitant galimą susijusį ES veiksmų planą, įgyvendinimą. ES toliau stebės vilčių teikiančias įvairių suinteresuotųjų subjektų iniciatyvas, pavyzdžiui, Tarptautinio privačių saugos paslaugų teikėjų elgesio kodekso asociaciją ir Sporto ir žmogaus teisių centrą.